

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[23% українців продовжують дивитись російський контент в ютубі, – дослідження Newage. – Ірина Семенюта](#)

[Ютуб і телеграм є лідерами за рівнем охоплення української аудиторії, – дослідження Newage. – Ірина Семенюта](#)

[Кількість диджитал-користувачів в Україні за роки великої війни зменшилася на 27%, – дослідження Newage. – Ірина Семенюта](#)

Медіа

[Естонський депутат подав «Українську правду» на Нобелівську премію миру. – Валерія Буняк](#)

Благодійність

[Завдяки фільму «Антарктида» зібрали понад 2 млн гривень для полярників у війську. – Микита Кишиневський](#)

[Вийшла друком книжка українського ветерана, прибуток з якої йтиме на армію](#)

Театр

[У Харкові покажуть оновлену версію вистави «Шевченко 2.0». – Антон Малиновський](#)

[Мама полоненого, військові та неймовірна історія: на сцені Волинського драмтеатру покажуть виставу «У пошуках Афіни»](#)

Музика

[20 тисяч гривень для композиторів: оголосили конкурс на здобуття премії імені Лятошинського](#)

[Від Івано-Франківська до Глазго: п'ять спільних робіт Time Based](#)

Візуальні мистецтва

[Виставка великої ідеї](#)

[Від заборонених виставок до свободи у творчості: у Музеї Корсаків відбувся творчий вечір із художником Мар'яном Олексяком](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Ювілейний фестиваль «Дні польського кіно» відбудеться у восьми містах України: програма. – Олена Будько](#)

[«Партизани. Нова історія»: документальна стрічка, що радикально змінює](#)

[уявлення про партизанський рух. – Андрій Кокотюха](#)

[«Час обирати свого чарівника»: вийшов другий трейлер фільму «Вартові Різдва»](#)

[«1+1 media» виходить за рамки телебачення й діджиталу, і починає створювати контент для кінотеатрів. – Максим Кривицький](#)

Просвітництво

[Значення традицій для українців від Сіверщини до Прикарпаття: результати дослідження. – Дарина Рубан](#)

[60% українців вважають традиції важливими для суспільства, – дослідження. – Діана Горон](#)

Охорона культурної спадщини

[Через російську агресію в Україні пошкоджені 1599 пам'яток культурної спадщини, – МКСК. – Діана Горон](#)

[Кабмін схвалив законопроект для відновлення пам'яток Одеси за підтримки Італії. – Наталія Коршак](#)

[Виплати за пошкоджене житло в історичних будинках можна подавати через «Є-Відновлення». – Дар'я Лобанок](#)

[На Буковині оцифрують три старообрядницькі церкви. – Зоряна Яремишин](#)

Бібліотечна справа

[В Одесі відкриють станцію для порятунку архівів після потопу. – Маргарита Георгієва](#)

Закордонні українці

[Сенат Канади схвалив законопроект про щорічне відзначення місяця української спадщини. – Валерія Буняк](#)

Міжнародне співробітництво

[«Багато хто відкрив для себе Україну в німецькому суспільстві лише зараз». – Катерина Гладка](#)

Підтримка України у світі

[У Данії освітили синьо-жовтими кольорами низку відомих будівель \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

[Українські історики закликають Польщу не прирівнювати УПА до нацистів й комуністів. – Анастасія Большакова](#)

[Виступ російської оперної співачки Анни Нетребко у Клузь-Напоці скасовано. – Олександр Кравченко](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

23% українців продовжують дивитись російський контент в ютубі, – дослідження Newage. – Ірина Семенюта

23% українців продовжують дивитися російські ютуб-канали, зокрема більшу частину контенту становлять російські фільми. Про це повідомив Chief Strategy Officer агентства Newage Д. Коноваленко під час презентації дослідження Digital Research 2025. «Такі канали часто маскуються, і розпізнати їх непросто. Ми перевіряємо навіть деталі у відео, наприклад, автомобільні номери у фільмах, щоб ідентифікувати російське походження контенту. Ми не повинні монетизувати „русню“, яка потім фінансує атаки на Україну», – наголосив Коноваленко. У п'ятірку найпопулярніших російських ютуб-каналів, які дивляться українці, увійшли «Легион Фильм», «Film», «Маша и Медведь», а також блогери Майкл Накі й Олена Райтман. Водночас серед найбільших категорій контенту на українському ютубі – політика та новини, а також розваги. За словами дослідника, вони мають приблизно однакове охоплення. У п'ятірку найпопулярніших інформаційних ютуб-каналів входять «24 канал», «ТСН», «УНІАН TV», «Сейчас» і «Телеканал Прямий». Серед найпопулярніших розважальних ютуб-каналів – «Новий канал», «Телеканал 1+1», «Супермама», «Телеканал ICTV» і «Телеканал СТБ». У категорії «політика й новини» зібрано приблизно 800 каналів, у категорії «розваги» – понад 4,5 тисячі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244604/2025-10-02-23-ukraintsiv-prodovzhuyut-dyvytys-rosiyskyy-kontent-v-yutubi-doslidzhennya-newage/>

Ютуб і телеграм є лідерами за рівнем охоплення української аудиторії, – дослідження Newage. – Ірина Семенюта

Найпопулярнішими платформами серед українців є ютуб і телеграм – кількість користувачів сягає 15 та 14 мільйонів відповідно. Про це повідомили аналітики агенції Newage під час презентації дослідження Digital Research 2025, проведеного у партнерстві з Kantar. «Може виникнути питання, що тут робить телеграм, але він вже давно не месенджер, а великий контентний майданчик, де люди читають новини, слухають музику, дивляться відео і так далі. І для нас важливо це розуміти, тим більше там у 2024 році з'явилася можливість рекламуватися. Ходять дискусії щодо того, що робити з цією платформою. Ну і, власне, ми зараз розуміємо, що телеграм має суттєвий вплив з точки зору користування. Він сильно інтегрований у життя пересічного українця», – пояснив CEO агенції О. Рольський. Крім того, ютуб і телеграм мають найбільш збалансовану аудиторію з точки зору віку користувачів, тоді як тікток орієнтований переважно на молодь. За словами маркетингового аналітика М. Пересенчука, вайбер використовує приблизно 56% населення, що становить від 10 до 13 мільйонів користувачів, а Netflix має близько 8% користувачів, що становить приблизно 1,7 мільйона людей. Також в Україні близько 3% інтернет-користувачів мають акаунти на платформі OnlyFans, що становить орієнтовно 400–500 тисяч людей. Ще одна платформа, яка швидко набирає популярності в Україні, – Twitch, нею користуються 8% українців. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244602/2025-10-02-yutub-i-telegram-ie-lideramy-za-rivnem-okhoplennya-ukrainskoi-audytorii-doslidzhennya-newage/>

Кількість диджитал-користувачів в Україні за роки великої війни зменшилася на 27%, – дослідження Newage. – Ірина Семенюта

Про це повідомив CEO агенції Newage О. Рольський під час презентації дослідження Digital Research 2025, що відбулася 2 жовтня. В рамках дослідження агенція проаналізувала, як змінюється онлайн-поведінка українців, зокрема тренди та купівельна спроможність, який контент вони споживають, і які платформи ростуть або втрачають позиції. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244597/2025-10-02-kilkist-dydzhytal-korystuvachiv-v-ukraini-za-roky-velykoi-viyny-zmenshylasya-na-27-doslidzhennya-newage/>

Медіа

Естонський депутат подав «Українську правду» на Нобелівську премію миру. – Валерія Буняк

Депутат парламенту Естонії, колишній директор розвідувального управління Ерік-Нілес Кросс висунув видання «Українська правда» на Нобелівську премію миру. Він зазначив, що його рішення є визнанням внеску видання в демократичні перетворення України та захист свободи слова. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244601/2025-10-02-estonskyy-deputat-podav-ukrainsku-pravdu-na-nobelivsku-premiyu-myru/>

Благодійність

Завдяки фільму «Антарктида» зібрали понад 2 млн гривень для полярників у війську. – Микита Кишиневський

Повнометражний документальний фільм А. Птушкіна «Антарктида» став частиною великого збору для українських захисників. Під час прокату стрічки в Україні вдалося зібрати 2 203 836 гривень донатів на підтримку «бойових пінгвінів» – учасників українських антарктичних експедицій, які після 24 лютого 2022 року приєдналися до Сил оборони. Зараз їх понад 30. За ці кошти закуплять необхідне обладнання: наземні роботизовані комплекси, дрони, детектори БПЛА, зарядні станції та плоттер. Ініціативу реалізували А. Птушкін та його команда разом із благодійним фондом «Солом'янські котики». Докладніше:

<https://shotam.info/zavdiaky-filmu-antarktyda-zibraly-ponad-2-mln-hryven-dlia-poliarnykv-u-viysku/>

Вийшла друком книжка українського ветерана, прибуток з якої йтиме на армію

У видавництві «Лілея – НВ» видано книжку «У Східній Європі люблять помирати» українського ветерана та письменника О. Міхєєва. Це художня книжка, в якій події розгортаються не в Україні, хоча паралелі простежуються, а в альтернативному Всесвіті. Головну увагу сконцентровано не на бойових діях,

а на військовослужбовцях – їхніх характерах, думках, мотивації, особистому житті. Весь прибуток від продажу видання Міхєєв передаватиме на підтримку Збройних сил України. Докладніше:

<https://chytomo.com/vyjsla-druk-knyzhka-ukrainskoho-veterana-prybutok-z-iakoi-jtyme-na-armiiu/>

Театр

У Харкові покажуть оновлену версію вистави «Шевченко 2.0». – Антон Малиновський

Харківський академічний театр імені Тараса Шевченка «Березіль» 9 жовтня презентує оновлену версію вистави «Шевченко 2.0» режисера О. Ковшуна. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/shevchenko-2-0-2-0/>

Мама полоненого, військові та неймовірна історія: на сцені Волинського драмтеатру покажуть виставу «У пошуках Афіни»

Волинський академічний український облмуздрамтеатр імені Тараса Шевченка розпочинає проєкт «У пошуках Афіни». Основна його ідея полягає у створенні вистави, в основу якої лягла реальна історія родини військового Д. Селютіна, який потрапив у полон під час оборони Маріуполя, де перебував разом із пітбулем Афіною. Собака залишилася сама в окупованому місті. Мама військового Наталія рік намагалася знайти її, і врешті Афіна таки повернулася додому, як і її власник. Прем'єру заплановано у листопаді. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/839261-mama-polonenogo-viyskovi-ta-neymovirna-istoriya-na-stseni-volinskogo-dramteatru-pokazhut-vistavu-u-poshukakh-afini>

Музика

20 тисяч гривень для композиторів: оголосили конкурс на здобуття премії імені Лятошинського

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурс на здобуття премії імені Лятошинського у 2026 році. Премія у розмірі 20 тисяч гривень присуджується щороку в січні професійним композиторам за творчий доробок у певному музичному жанрі – симфонічний, вокально-хоровий, оперний, камерно-інструментальний. Докладніше про умови участі:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/839379-20-tisyach-griven-dlya-kompozitoriv-ogolosili-konkurs-na-zdobuttya-premii-imeni-lyatoshinskogo>

Від Івано-Франківська до Глазго: п'ять спільних робіт Time Based

У 2024 році О. Бекенштейн представила Time Based – кураторську платформу для розвитку сучасної музики та звукоцентричних практик. Один із ключових напрямів роботи платформи – замовлення нових творів та організація міжнародної співпраці. За цей рік Time Based сприяла створенню восьми нових мистецьких робіт, представлених у Брукліні, Глазго, Івано-Франківську та онлайн. Розповідається про деякі з них. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1128500-vid-ivano-frankivska-do-glazgo-pat-spilnih-robit-time-based/>

Візуальні мистецтва

Виставка великої ідеї

У вересні в Івано-Франківську відкрито виставку творів організаторів та лауреатів Міжнародної бієнале «Імпреза». Ближче з роботами знайомлять відвідувачів митці, чиї роботи тут експонуються. Докладніше в репортажі з екскурсії М. Яремака:

<https://postimpreza.org/talsk/vystavka-velykoi-idei>

Від заборонених виставок до свободи у творчості: у Музеї Корсаків відбувся творчий вечір із художником Мар'яном Олексяком

У Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків (Луцьк) відбувся мистецький суаре з художником М. Олексяком у межах виставки «Рівновага». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/839293-vid-zaboronenikh-vistavok-do-svobodi-u-tvorchosti-u-muzei-korsakiv-vidbuvsya-tvorchiy-vechir-iz-khudozhnikom-maryanom-oleksyacom>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Ювілейний фестиваль «Дні польського кіно» відбудеться у восьми містах України: програма. – Олена Будько

У рамках XX Днів польського кіно 8–14 жовтня на великих екранах восьми міст України – Києва, Сум, Запоріжжя, Одеси, Харкова, Вінниці, Житомира та Львова – демонструватимуть найкращі польські фільми останніх років. Докладніше про програму:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-yuvileyniy-festival-dni-polskogo-kino-vidbudetsya-u-vosmi-mistakh-ukraini-programa>

«Партизани. Нова історія»: документальна стрічка, що радикально змінює уявлення про партизанський рух. – Андрій Кокотюха

В ефірі «2+2» 22 вересня відбулася прем'єра документальної стрічки «Партизани. Нова історія». Докладніше у відгуку:

<https://detector.media/kritika/article/244608/2025-10-03-partyzany-nova-istoriya-dokumentalna-strichka-shcho-radykalno-zminyuie-uyavlennya-pro-partyzanskyi-ruk/>

«Час обирати свого чарівника»: вийшов другий трейлер фільму «Вартові Різдва»

Представлено новий трейлер різдвяної комедії «Вартові Різдва», прем'єра якої відбудеться 13 листопада. Режисер – О. Кірієнко. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/treiler-vartovi-rizdva/>

«1+1 media» виходить за рамки телебачення й діджиталу, і починає створювати контент для кінотеатрів. – Максим Кривицький

Телевізійний бізнес «1+1 media» продовжує свою трансформацію. Цьогоріч команда почала створення повнометражних фільмів для кінотеатрів і вже анонсувала два продукти: сімейну комедію «Вартові Різдва» та романтичну комедію «Випробувальний термін», прем'єру якої заплановано на січень 2026 року. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/244586/2025-10-02-11-media-vykhodyt-za-ramky-telebachennya-y-didzhytalu-i-pochynaie-stvoryuvaty-kontent-dlya-kinoteatriv/>

Просвітництво

Значення традицій для українців від Сіверщини до Прикарпаття: результати дослідження. – Дарина Рубан

День вишиванки став найупізнаванішою сучасною традицією, а от Хвилина мовчання о 9:00 – традиція, якої українці дотримуються найбільше. Це та ряд інших досліджень презентували Zagoriy Foundation на конференції «Витоки. Майбутнє». Для цього лабораторія соціальних проєктів опитала 3200 українців із восьми історичних регіонів: Сіверщини, Слобожанщини, Поділля, Придніпров'я, Причорномор'я, Запоріжжя, Прикарпаття, Волині і Західного Полісся та міста Київ. «Це перше подібне дослідження в Україні, зроблене для проєкту „Витоки“. У ньому дослідили знання українців про свята, спадкоємність та практичну складову традиції. Значення та поширення національного одягу, прикрас, страв та символів. А також практики відтворення традицій у родині та спільнотах», – розповіли в Zagoriy Foundation. Деякі з фактів: три з чотирьох українських сімей мають власні традиції; троє з чотирьох українців мають український національний одяг та/чи прикраси у своєму гардеробі, але тільки половина вдягає; весілля, поминки та хрестини – обряди, яких найчастіше дотримуються; борщ, сало та вареники – кулінарні символи України для всіх регіонів; на Півдні (Запоріжжя, Причорномор'я) важливими лишаються пострадянські свята – Міжнародний Жіночий день, Новий рік, День пам'яті та перемоги над нацизмом; нового ритуалу Хвилини мовчання найбільше дотримуються у Прикарпатті (85,3%), найменше – у Причорномор'ї (51,8%); День захисників і захисниць – третє за важливістю свято після Великодня та Різдва; тільки 7% киян дізнаються про традиції у навчальних закладах, а це найнижчий показник по Україні. Проте освітні установи все одно є третім джерелом знань про традиції після родини. Докладніше:

<https://shotam.info/znachennia-tradytsiy-dlia-ukraintsiv-vid-sivershchyny-do-prykarpattia-rezultaty-doslidzhennia/>

60% українців вважають традиції важливими для суспільства, – дослідження. – Діана Горон

Докладніше про дослідження, проведене Zagoriy Foundation спільно з Центром соціальних і маркетингових досліджень «Социс»:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/38470/2025-10-02-60-ukraintsiv-vvazhayut-tradytsii-vazhlyvymy-dlya-suspilstva-doslidzhennya/>

Охорона культурної спадщини

Через російську агресію в Україні пошкоджені 1599 пам'яток культурної спадщини, – МКСК. – Діана Горон

Станом на 25 вересня в Україні через російську агресію зруйновано та пошкоджено 1599 пам'яток культурної спадщини та 2415 об'єктів культурної інфраструктури, повідомило Міністерство культури та стратегічних комунікацій. Серед пошкоджених об'єктів культурної спадщини: 149 мають статус національного значення, 1300 – місцевого, 150 – щойно виявлені. Загалом пошкодження зафіксували у 18 областях. Найбільших руйнувань зазнали пам'ятки у Харківській області – 341, Херсонській – 293, Одеській – 182, Донецькій – 173, Київській області та м. Києві – 154. Серед 2415 об'єктів культурної інфраструктури, які постраждали внаслідок обстрілів та бойових дій, 419 – повністю знищені. Найбільших втрат культурна інфраструктура зазнала в Донецькій, Харківській, Херсонській, Київській, Сумській та Миколаївській областях. Загалом постраждали: клубні заклади (1175), бібліотеки (848), заклади мистецької освіти (184), музеї та галереї (133), театри, кінотеатри та філармонії (50), заповідники (9), парки, зоопарки (11), цирки (4), одна кіностудія у Києві. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244588/2025-10-02-cherez-rosiysku-agresiyu-v-ukraini-poshkodzheni-1599-pamyatok-kulturnoi-spadshchyny-mksk/>

Кабмін схвалив законопроект для відновлення пам'яток Одеси за підтримки Італії. – Наталія Коршак

Кабінет Міністрів України 1 жовтня схвалив проєкт закону про ратифікацію грантової угоди з урядом Італійської Республіки, яка передбачає відновлення та збереження пам'яток історичного центру Одеси. Наступним кроком стане розгляд документа у Верховній Раді. Зокрема, відновлять: Одеський національний художній музей, Музей західного і східного мистецтва, Обласну філармонію, Літературний музей, Будинок Зонтага, Палац одружень. Докладніше:

<https://suspilne.media/odesa/1129250-kabmin-pogodiv-ugodu-z-italieu-sodo-restavracii-pamatok-odesi/>

Виплати за пошкоджене житло в історичних будинках можна подавати через «Є-Відновлення». – Дар'я Лобанок

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову про спрощення порядку усунення пошкоджень на об'єктах культурної спадщини, які постраждали через російські атаки. Також уряд спростив порядок отримання дозволів і погоджень через Єдину державну електронну систему у сфері будівництва. Це стосується як нових об'єктів, так і проведення робіт безпосередньо на пам'ятках. Тимчасово виконуюча обов'язки міністра культури та стратегічних комунікацій України Т. Бережна прокоментувала, що власники житла в історичних будівлях

вперше отримають можливість скористатися програмою «Є-Відновлення». Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kabmin-sprostiv-sistemu-usunennya-poshkodzhenn-istorichnih-budinkiv-310646/>

На Буковині оцифрують три старообрядницькі церкви. – Зоряна Яремишин

На Буковині розпочато оцифрування трьох старообрядницьких церков, які розташовані у селі Біла Криниця Кам'янецької громади. Ці будівлі є пам'ятками архітектури національного значення – це церква Козьми і Дем'яна, храм святого Миколая та Успенський собор. Над дослідженнями працює компанія Skeiron, яка раніше вже оцифровувала три синагоги в Чернівецькій області. Після завершення проекту створять точні копії храмів з інформацією про текстури, матеріали та форму. Докладніше:

<https://zaxid.net/na-bukovini-otsifrovuyut-tri-starobryadnitski-tserkvi-n1620439>

Бібліотечна справа

В Одесі відкриють станцію для порятунку архівів після потопу. – Маргарита Георгієва

В Одеську національну наукову бібліотеку відправлено мобільну станцію ARK 1. Її обладнано сучасним інвентарем очищення, дезінфекції, осушування та реставрації книжок і документів. «Відтепер Одеса, яка володіє унікальною культурною спадщиною і водночас перебуває під постійною загрозою обстрілів, має інструмент оперативного реагування на випадки пошкодження бібліотечних та архівних фондів», – інформує Міністерство культури та стратегічних комунікацій. Перша мобільна станція з'явилась в Україні у січні 2025 року від чеських партнерів. Вона не призначена для евакуації фондів, а лише для роботи на місці над пошкодженими архівами. Її компактність (контейнер розмірами 6 × 2,3 метра) дає можливість швидко розгорнути станцію без спеціальної техніки. У разі відсутності електроенергії може працювати від генератора. Мобільну станцію надали Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого. На базі цієї станції консервують і реставрують документи національних, державних та університетських бібліотек. Таким чином, протягом березня–серпня фахівці обробили понад 350 документів. Серед них: близько 200 книг кінця XIX – початку XX століття з фондів університетських і наукових бібліотек; 30–35 газетних підшивок з фондів Херсонської обласної університетської наукової бібліотеки ім. Олеся Гончара; понад 70 архівних документів і рукописів з фондів НБУ імені Ярослава Мудрого, Національної історичної бібліотеки України, Науково-технічної бібліотеки КПП тощо. У жовтні проведуть тренінги для бібліотекарів Одеси та регіону з питань збереження документних фондів. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/mobilna-stanciya-v-odesi-310636/>

Закордонні українці

Сенат Канади схвалив законопроект про щорічне відзначення місяця української спадщини. – Валерія Буняк

Верхня палата парламенту Канади схвалила законопроект про щорічне відзначення на федеральному рівні Місяця української спадщини у вересні. Проект вніс сенатор українського походження Стен Кутчер. У документі зауважується, що нині в Канаді проживає понад 1,3 мільйона українців, а перше задокументоване прибуття українців до країни відбулося у вересні понад 125 років тому. «Парламент визнає значний внесок, який українці-канадці зробили та продовжують робити в соціальну, економічну, політичну та культурну структуру Канади, включаючи мистецький, лінгвістичний, кулінарний, релігійний та фольклорний внесок. Оголосивши вересень Місяцем української спадщини, Парламент надасть можливість пам'ятати, відзначати та навчати майбутні покоління про впливову роль, яку українці-канадці відіграли та продовжують відігравати в громадах по всій країні», – йдеться в проекті. Документ направлено до Палати громад, де він має отримати схвалення профільного комітету та успішно пройти три слухання. Вересень кілька років офіційно вважається Місяцем української культурної спадщини у кількох канадських провінціях. У разі остаточного ухвалення законопроекту цей статус отримає федеральне визнання. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/244603/2025-10-02-senat-kanady-skhvalyv-zakonoproiekt-pro-shchorichne-vidznachennya-misyatsya-ukrainskoi-spadshchyny/>

Міжнародне співробітництво

«Багато хто відкрив для себе Україну в німецькому суспільстві лише зараз». – Катерина Гладка

Нещодавно у Львівському Культурному Хабі відбувся вечір знайомства із Німецько-українським товариством – громадською організацією, створеною у Німеччині у 2023 році та офіційно зареєстрованої влітку 2024-го. Вона працює над посиленням і поглибленням зв'язків між нашими країнами. Серед спікерів були філософ В. Кебуладзе, есеїст, перекладач та психоаналітик Ю. Прохасько, історикиня, письменниця і президентка товариства Франциска Девіс, а модерувала розмову журналістка О. Яремчук. Подія стала своєрідним діалогом між інтелектуалами з двох країн, які говорили про історичні травми, сучасні виклики й те, як культурна співпраця може змінювати майбутнє Європи. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/03/699548_bagato_hto_vidkriv_ukrainu.html

Підтримка України у світі

У Данії освітили синьо-жовтими кольорами низку відомих будівель (ФОТО). – Микита Кишиневський

1 жовтня кілька відомих будівель Данії освітили в синьо-жовтих кольорах українського прапора. Цей жест став символом підтримки України під час неформального саміту лідерів Європейського Союзу. Докладніше:

Українські історики закликають Польщу не прирівнювати УПА до нацистів й комуністів. – Анастасія Большакова

Спільнота істориків України опублікувала відкриту заяву до уряду Польщі. У зверненні йдеться про намір деяких політичних сил Польщі на законодавчому рівні засудити діяльність УПА та ОУН(б), прирівнявши її до тоталітарних режимів нацизму та комунізму, йдеться на сайті Українського інституту національної пам'яті. «Наразі історики докладають зусиль до створення об'єктивного дослідження усіх обставин не лише вчинення злочинів щодо українського та польського населення на території Волині та Галичини, але й причин, які призвели до такого жорсткого протистояння. На сьогодні також немає остаточних досліджень і висновків щодо впливу спецпідрозділів окупаційних режимів СРСР та нацистської Німеччини на події, які призвели до цього українсько-польського протистояння. Тому досить сумнівними є спроби прирівняти антиімперську, національно-визвольну за своєю суттю, діяльність УПА та ОУН(б) до геноцидальних практик неоімперських тоталітарних режимів нацистів і комуністів, проти яких насамперед і боролися українські повстанці», – наголосили історики. Відкритого листа підписали голова Українського інституту національної пам'яті, військовий О. Алфьоров, політик та історик В. В'ятрович, доктор історичних наук Я. Грицак, президент Національного університету «Києво-Могилянська академія» С. Квіт, кандидат історичних наук та автор блогу «Історія без міфів» В. Мараєв та ін. Як йдеться в заяві, представники української історичної спільноти виступають «за збереження максимально близьких, дружніх і конструктивних відносин з Польщею» як стратегічним партнером України. Також наголошують, що подібні ініціативи урядовців Польщі є політизацією спільної трагічної історичної спадщини двох країн. Тому українці прагнуть уникнути конфлікту й відновити формат фахових дискусій у рамках Форуму істориків України та Польщі. Українські історики запропонували продовжувати роботу над екстимацією жертв як Української повстанської армії, так і польської Армії Крайової. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/istoriki-vistupili-proti-prezidenta-polshchi-cherez-zvinuvachennya-upa-310626/>

Виступ російської оперної співачки Анни Нетребко у Клузь-Напоці скасовано. – Олександр Кравченко

Виступ російської оперної співачки А. Нетребко у Клузь-Напоці скасовано завдяки зусиллям посольства України в Румунії та активістів. «6 жовтня було заплановано її концерт разом з Трансільванським філармонічним оркестром, а також присвоєння Нетребко звання Почесного доктора Національної музичної академії імені Георга Діми», – йдеться у повідомленні МЗС. Там нагадали, що через публічну підтримку політики росії Україна

застосувала проти Нетребко санкції. Посольство України в Румунії комунікувало з ректором Національної музичної академії, румунськими повітовими та державними інституціями (зокрема з МЗС та Міністерством культури Румунії), аби не допустити виступ Нетребко. Також посольство залучило для цього представників громадянського суспільства. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/02/699531_vistup_rosiyskoi_opernoi_spivachki.html

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm